

Úmluva Rady Evropy o ochraně dětí proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání

(přijata Výborem ministrů dne 12. července 2007 na zasedání náměstků ministrů)

Preambule

Členské státy Rady Evropy a další signatáři této úmluvy;

majíce na zřeteli, že cílem Rada Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy;

majíce na zřeteli, že každé dítě má nárok ze strany své rodiny, společnosti a státu na ochranná opatření, která vyžaduje jeho postavení nezletilého;

konstatujícíce, že sexuální vykořisťování dětí, zejména ve formě dětské pornografie a prostituce a všechny formy pohlavního zneužívání včetně těch, ke kterým došlo v zahraničí, vážně ohrožují zdraví a psychosociální vývoj dítěte;

konstatujícíce, že sexuální vykořisťování a pohlavní zneužívání dětí dosáhlo zneklidňujících rozměrů, a to jak na národní, tak i mezinárodní úrovni, zejména s ohledem na vzrůstající používání komunikačních a informačních technologií dětmi i pachateli trestné činnosti, a pro prevenci a ochranu před tímto sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním je nezbytná mezinárodní spolupráce;

majíce na zřeteli, že blaho a zájmy dětí jsou základními hodnotami, které sdílí všechny členské státy a musí být podporovány bez jakékoli diskriminace;

připomínajícíce Akční plán přijatý na třetím vrcholném setkání nejvyšších představitelů států a vlád Rady Evropy (Varšava, 16.-17. května 2005), který vyzývá k tvorbě opatření, která by zastavila sexuální vykořisťování dětí;

připomínajícíce zejména doporučení Výboru ministrů: č. Rec(91) 11 o sexuálním vykořisťování, pornografii, prostituci a obchodu s dětmi a mladistvými a doporučení Rec(2001)16 o ochraně dětí proti pohlavnímu vykořisťování, dále Úmluvu o počítačové kriminalitě a zvláště článek 9 této úmluvy a Úmluvu Rady Evropy o boji proti obchodu s lidmi (STCE č. 197);

majíce na paměti Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (1950, STE č. 5), revidovanou Evropskou sociální chartu (1996, STE č. 163), Evropskou úmluvu o výkonu práv dětí (1996, STE č. 160);

majíce taktéž na mysli Úmluvu OSN o právech dítěte, zejména její článek 34, Opční protokol o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie a Protokol Organizace spojených národů o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi doplňující Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, stejně jako Úmluvu Mezinárodní organizace práce o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorších forem dětské práce;

majíce na paměti rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie o boji proti sexuálnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii (2004/68/JAI), Rámcové rozhodnutí Rady Evropské

Unie o postavení obětí v trestním řízení (2001/220/JAI) a Rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie o boji proti obchodování s lidmi (2002/629/JAI);

berouce náležitý ohled na relevantní mezinárodní instrumenty a programy v této oblasti, zejména na Stockholmské prohlášení a Akční program, které byly přijaty na 1. světovém kongresu proti sexuálnímu vykořisťování dětí pro obchodní účely (27.-31. srpna 1966); globálně platný závazek z Yokahamy, přijatý na 2. světovém kongresu proti sexuálnímu vykořisťování dětí pro obchodní účely (17.-20. prosince 2001), na Budapešťský závazek a akční plán přijaté na přípravné konferenci k 2. světovém kongresu proti sexuálnímu vykořisťování dětí pro obchodní účely (20.-21. listopadu 2001), na Usnesení přijaté Valným shromážděním Spojených národů S-27/2 „Svět pro děti“ a tříletý program „Budovat Evropu pro děti a s nimi“ přijatém na Třetím Vrcholném setkání a vyhlášeném na Konferenci v Monaku (4.-5. dubna 2006);

zaměřující se k tomu, účinně přispět k realizaci společného cíle spočívajícího v ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním, ať již bylo způsobeno jakýmkoli pachatelem, a s cílem poskytnout pomoc obětem;

berouce v potaz nutnost vytvořit srozumitelný mezinárodní instrument, který by se zaměřil na aspekty spojené s prevencí, ochranou a trestním právem v oblasti boje proti všem formám sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí, a jímž by vzniknul zvláštní systém kontroly;

se dohodly na následujícím:

Hlava I – Cíle, princip nediskriminace a definice

Článek 1 – Cíle

1. Cílem této úmluvy je:

- a) předcházet pohlavnímu zneužívání a vykořisťování dětí a bojovat proti němu;
- b) chránit práva dětských obětí pohlavního zneužívání a sexuálnímu vykořisťování;
- c) podporovat národní a mezinárodní spolupráci proti pohlavnímu vykořisťování a zneužívání dětí.

2. Za účelem zajistit účinnou realizaci těchto ustanovení stranami stanoví tato úmluva zvláštní systém kontroly.

Článek 2 – Princip nediskriminace

Implementace této úmluvy stranami, zvláště požívání práva na ochranu obětí, musí být zajištěna bez jakékoli diskriminace, zejména diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnostního nebo sociálního původu, ve spojitosti s příslušností k národnostní menšině, majetkem, narozením, sexuální orientací, zdravotním stavem, zdravotním postižením nebo jiným postavením.

Článek 3 – Definice

Pro účely této úmluvy:

- a) „dítětem“ se rozumí každá osoba mladší osmnácti let;
- b) „sexuální vykořisťování a zneužívání dětí“ zahrnuje chování zmíněné v člancích 18 a 23 této úmluvy;
- c) „obětí“ se rozumí jakékoli dítě, jenž je obětí sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání

Hlava II – Preventivní opatření

Článek 4 – Zásady

Každá strana přijme legislativní nebo další nezbytná opatření, aby předešla všem formám sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí a k jejich ochraně.

Článek 5 – Nábor, vzdělávání a zvyšování povědomí osob pracujících s dětmi

1. Každá strana přijme legislativní nebo další nezbytná opatření ke zvyšování povědomí o ochraně a právech dětí u osob, které přicházejí pravidelně do kontaktu s dětmi v oblasti výchovy a vzdělávání, zdraví, sociální ochrany, soudnictví, donucovacích orgánů i v oblasti sportu, kultury a využití volného času.
2. Každá strana přijme legislativní nebo jiná opatření, aby osoby uvedené v odstavci 1 byly odpovídajícím způsobem obeznámeny o sexuálním vykořisťování a pohlavním zneužívání dětí a měly k dispozici prostředky potřebné k jejich odhalení a o možnosti uvedené v článku 12, odstavci 1.
3. Každá strana přijme potřebná legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby zajistila, že přístup k povoláním, která přicházejí obvykle do častého kontaktu s dětmi, mají pouze osoby, u kterých se lze přesvědčit, že nebyly odsouzeny pro trestné činy sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání.

Článek 6 – Vzdělávání dětí

Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby děti v průběhu základního a středního vzdělávání byly informovány o nebezpečí sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání a o prostředcích ochrany odpovídajících jejich úrovni vývoje. Tyto informace poskytované případně ve spolupráci s rodiči, jsou předávány v širším kontextu informací o pohlavním životě se zvláštním důrazem na nebezpečí vyplývající z používání nových informačních a komunikačních technologií.

Článek 7 – Programy nebo opatření preventivní intervence

Každá strana se zavazuje dbát na to, aby osoby, u kterých hrozí, že by mohly spáchat trestný čin stanovený touto úmluvou, měly, je-li to potřebné, přístup k účinným programům nebo opatřením preventivní intervence určeným k vyhodnocení a předcházení nebezpečí spáchání trestných činů.

Článek 8 - Opatření pro veřejnost

1. Každá strana bude podporovat a organizovat kampaně zvyšující povědomí veřejnosti a informující ji o sexuálním vykořisťování a pohlavním zneužívání dětí a o preventivních opatřeních, která mohou být uskutečněna.

2. Každá strana přijme nezbytná legislativní nebo jiná opatření k předcházení a zamezení šíření materiálů, které propagují trestné činy stanovené touto úmluvou.

Článek 9 – Participace dětí, soukromého sektoru, sdělovacích prostředků a občanské společnosti

1. Každá strana bude podporovat účast dětí, s ohledem ke jejich stupni vývoje, na vytváření a realizaci politiky, veřejných a dalších programů boje proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí.

2. Každá strana se zavazuje podporovat soukromý sektor, zejména sektory komunikačních a informačních technologií, cestovního ruchu a turismu, bankovní a finanční sektor i občanskou společnost v participaci na vytváření a realizaci politiky prevence sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí a implementaci interních norem v rámci vnitřní nebo společné normotvorby.

3. Každá strana, s ohledem na nezávislost sdělovacích prostředků, bude podporovat sdělovací prostředky, aby předávaly vhodné informace o všech aspektech sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí.

4. Každá strana bude podporovat financování projektů a programů občanské společnosti, včetně zakládání fondů, je-li to vhodné, , zaměřených na prevenci a ochranu dětí před sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním dětí .

Hlava III – Specializované orgány a koordinační organizace

Článek 10 – Národní opatření koordinace a spolupráce

1. Každá strana přijme nezbytná opatření k zajištění koordinace na národní nebo regionální úrovni mezi různými organizacemi činnými v oblasti ochrany dětí, prevence a boje proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí, a to zejména v oblasti výchovy a vzdělávání, zdraví, sociálních služeb, donucovacích a soudních orgánů.

2. Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby vytvořila nebo určila:

a) nezávislé kompetentní národní nebo regionální instituce odpovědné za prosazování a ochranu práv dětí s tím, že zajistí zdroj jejich financování a jejich zvláštní odpovědnost;

b) ve spolupráci s občanskou společností systém sběru dat a informací na národní a regionální úrovni, umožňující, při dodržení ochrany osobních údajů, sledovat a vyhodnocovat sexuální vykořisťování a pohlavní zneužívání dětí.

3. Každá strana se zavazuje podporovat spolupráci mezi odpovědnými státními orgány, občanskou společností a soukromým sektorem s cílem lépe předcházet sexuálnímu vykořisťování a pohlavní zneužívání dětí a bojovat proti němu.

Hlava IV – Ochranná opatření a pomoc obětem

Článek 11 – Zásady

1. Každá strana stanoví účinné sociální programy a vytvoří mezioborové struktury s cílem poskytnout nezbytnou pomoc obětem, jejich blízkým příbuzným a těm, jimž byly svěřeny do péče.

2. Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření pro případy, kdy je věk oběti nejistý a jsou-li důvody se domnívat, že se jedná o dítě, aby do té doby, než se prověří jeho / její věk, mohla tato osoba využít prostředků ochrany a pomoci určených dětem.

Článek 12 – Sdělení podezření na sexuální vykořisťování nebo pohlavní zneužívání

1. Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby pravidla zachování mlčenlivosti uložená určitým odborníkům v kontaktu s dětmi vnitrostátními právními předpisy, nebránila těmto odborníkům informovat útvary odpovědné za ochranu dětí o každé situaci, kdy mají důvodné podezření, že je dítě obětí sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání.

2. Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby povzbudila všechny osoby, které vědí nebo se v dobré víře domnívají, že došlo k sexuálnímu vykořisťování nebo pohlavnímu zneužívání dětí, ke sdělení této skutečnosti příslušným útvarům.

Článek 13 – Linky důvěry

Každá strana přijme legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby podpořila a podnítila vznik informačních služeb, jako např. telefonní linky internetové linky důvěry, poskytujících poradenství i důvěrnou formou a při zachování anonymity tazatelů.

Článek 14 – Pomoc obětem

1. Každá strana přijme legislativní nebo jiná opatření nezbytná ke krátkodobé i dlouhodobé pomoci obětem s cílem zajistit jejich fyzické a psychosociální zotavování. Opatření přijatá podle tohoto odstavce mají řádně zohledňovat názory, potřeby a zájmy dítěte.

2. Každá strana přijme opatření, podle podmínek stanovených ve svých vnitrostátních právních předpisech ke spolupráci s nevládními organizacemi a dalšími kompetentními organizacemi občanské společnosti zabývajícími se pomocí obětem.

3. Pokud jsou rodiče nebo osoby, které mají dítě ve své péči, zapojeni do činností spojených s jeho sexuálním vykořisťováním nebo pohlavním zneužíváním, postupuje se podle článku 11, odstavce 1, přičemž postup musí zohledňovat:

- možnost vzdát pachatele podezřelého z trestné činnosti;
- možnost vzdát oběť z jeho rodinného prostředí. Podmínky a délka odebrání dítěte musí být v souladu s jeho nejlepším zájmem.

4. Každá strana přijme legislativní nebo jiná opatření nezbytná k zajištění terapeutické pomoci pro osoby blízké oběti, je-li to potřebné, zejména pokud jde o urgentní psychologickou péči..

Hlava V – Intervenční programy nebo opatření

Článek 15 – Obecné zásady

1. Každá strana zajistí a zavazuje se rozvíjet v souladu s vnitrostátními právními předpisy účinné programy nebo účinná intervenční opatření pro osoby uvedené v článku 16 odstavci 1 a 2, s cílem předcházet nebezpečí a snižovat rizika recidivy sexuálně motivovaných trestných činů páchaných na dětech. Tyto programy nebo opatření musí být dostupné po celou dobu trestního řízení, v rámci vězeňského prostředí i mimo něj, a to, v souladu s podmínkami stanovenými ve vnitrostátních právních předpisech.

2. Každá strana zajistí a zavazuje se podporovat v souladu s vnitrostátními právními předpisy partnerství a další formy spolupráce mezi kompetentními orgány, zejména pak zdravotními a sociálními, soudními a dalšími orgány a institucemi, odpovědnými za péči o osoby uvedené v článku 16 odstavci 1 a 2.

3. Každá strana zajistí v souladu se svými vnitrostátními předpisy vyhodnocení nebezpečí a rizik možné recidivy trestných činů stanovených touto úmluvou u osob uvedených v článku 16, odstavci 1 a 2, a to s cílem stanovit příslušná opatření.

4. Každá strana zajistí v souladu s vnitrostátními předpisy vyhodnocení účinnosti uplatněných programů a opatření.

Článek 16 – Cílová skupina intervenčních programů a opatření

1. Každá strana se zavazuje zajistit, v souladu se svými vnitrostátními předpisy, přístup osob stíhaných za trestný čin stanovený touto úmluvou k programům nebo opatřením uvedeným v článku 15 odstavci 1, a to za podmínek, které neporušují právo na obhajobu a právo na spravedlivý a nestranný proces, ani s ním nejsou v rozporu, to vše s respektem k zásadě presumpce nevinny.

2. Každá strana se zavazuje zajistit v souladu se svými vnitrostátními předpisy přístup osob odsouzených za trestné činy stanovené touto úmluvou k programům nebo opatřením uvedeným v článku 15 odstavci 1.

3. Každá strana se zavazuje zajistit v souladu se svými vnitrostátními předpisy, aby intervenční programy nebo opatření byly vytvořeny nebo upraveny tak, aby odpovídaly zvláštním vývojovým požadavkům dětí, které se dopustily sexuálně motivovaného trestného činu, včetně dětí, které ještě nedosáhly věku trestní odpovědnosti, s cílem léčit jejich problémy sexuálního chování.

Článek 17 – Informace a souhlas

1. Každá strana se zavazuje zajistit v souladu se svými vnitrostátními předpisy, aby osoby uvedené v článku 16, kterým jsou navrženy intervenční opatření nebo programy, byly plně

informovány o důvodech tohoto návrhu, a aby výslovně a vědomě souhlasily s programem nebo s opatřením. po plném seznámení se s ním.

2. Každá strana se zavazuje zajistit v souladu se svými vnitrostátními předpisy, aby osoby, kterým jsou programy nebo opatření nabízeny, je mohly odmítnout; a jedná-li se o osoby odsouzené, aby tyto byly informovány o možných důsledcích takového odmítnutí.

Hlava VI – Trestní právo hmotné

Článek 18 – Pohlavní zneužívání

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření učinit zajištění trestnosti následujících úmyslných jednání:

- a) účast na sexuálních praktikách s dítětem, které podle vnitrostátních právních předpisů nedosáhlo zákonem stanoveného věku pro sexuální praktiky ;
- b) účast na sexuálních praktikách s dítětem:
 - pokud je k nim použito nátlaku, síly nebo pohrůzek; nebo
 - pokud došlo ke zneužití dítěte z pozice požívané důvěry, nadřízenosti nebo vlivu nad dítětem, a to i v rodině; anebo
 - pokud došlo ke zneužití obzvláště zranitelné situace dítěte, zejména pokud se jedná o dítě s mentálním či fyzickým postižením, či dítě ve stavu závislosti.

2. Pro účely použití odstavce 1 se každá strana zavazuje stanovit limitní věk, pod který není dovolena účast na sexuálních praktikách s dítětem.

3. Cílem ustanovení článku 18 odstavce 1 a) není úprava konsensuálních sexuálních praktik mezi nezletilými.

Článek 19 – Trestné činy spojené s dětskou prostitucí

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestnými nejzávažnější formy následujících úmyslných jednání:

- a) zprostředkování dítěte k účasti na prostituci a zapříčinění účasti dítěte na prostituci;
- b) nucení dítěte k účasti na prostituci nebo profitování z ní nebo vykořisťování dítěte jiným způsobem za tímto účelem;
- c) kořistění z prostituce dětí.

2. Pro účely tohoto článku se „dětskou prostitucí“ rozumí zneužívání dítěte k sexuálním praktikám, kdy jsou za účast dítěte na sexuálních praktikách poskytovány či slibovány peníze nebo jiné odměny, platby či výhody, bez ohledu na to, zda jsou tyto odměny, peníze, přísliby nebo výhody poskytovány dítěti nebo třetí osobě.

Článek 20 – Trestné činy týkající se dětské pornografie

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestnými následující úmyslná jednání, pokud jsou činěna v rozporu s právem :

- a) výroba dětské pornografie;
- b) nabízení a zpřístupňování dětské pornografie;
- c) šíření a předávání dětské pornografie;
- d) získávání a zprostředkování dětské pornografie;
- e) držení dětské pornografie;
- f) vědomé získávání přístupu k dětské pornografii prostřednictvím komunikačních a informačních technologií.

2. Pro účely tohoto článku se „dětskou pornografií“ rozumí jakýkoli materiál, který vizuálně zobrazuje dítě, které se účastní skutečného nebo předstíraného zřejmého sexuálního jednání nebo jakékoli zobrazení pohlavních orgánů dítěte k primárně sexuálním účelům.

3. Každá strana si může vyhradit právo neuplatnit plně nebo zčásti odstavce 1a) a e) týkající se výroby a držení pornografického materiálu:

- založeného výhradně na simulovaných zobrazeních nebo realistických znázorněních neexistujícího dítěte;
- v němž účinkují děti, které dosáhly věku určeném podle článku 18 odstavce 2, pokud jsou tato zobrazení vyráběny a drženy těmito dětmi s jejich souhlasem a pouze pro jejich soukromé použití.

4. Každá strana si může vyhradit právo neuplatnit plně nebo zčásti ustanovení odstavce 1f)

21- Trestné činy týkající se účasti dítěte na pornografických představeních

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestnými následující úmyslná jednání:

- a) zprostředkování dítěte k účasti na pornografických představeních nebo zapříčinění účasti dítěte na těchto představeních;
- b) nucení dítěte k účasti na pornografických představeních nebo profitování z nich nebo vykořisťování dítěte jakýmkoliv způsobem za tímto účelem;
- c) vědomá účast na pornografických představeních, kde vystupují děti.

2. Každá strana si může vyhradit právo omezit uplatnění odstavce 1c) na situace, kdy dítě bylo najímáno nebo nuceno podle odstavců 1a nebo 1b)

Článek 22 - Dětská korupce

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestným úmyslné zapříčinění účasti dítěte jako svědka na pohlavním zneužívání nebo na sexuálních praktikách, za sexuálními účely, pokud jde o dítě, které nedosáhlo věku určeného v článku 18 odstavci 2, a to i tehdy, když se těchto praktik nebo zneužívání dítě neúčastnilo.

Článek 23 –Navádění dětí za sexuálními účely

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestným úmyslný návrh dospělé osoby dítěti, které nedosáhlo věku určeném v článku 18,

odstavci 2, prostřednictvím komunikačních a informačních technologií, k setkání za účelem spáchání trestného činu podle článku 18 odstavce 1 a) nebo článku 20 odstavce 1, a), pokud po tomto návrhu následovalo skutečné jednání vedoucí k tomuto setkání.

Článek 24 *Účastenství a pokus*

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestnými veškeré úmyslné formy jednání u účastenství na spáchání trestného činu podle této úmluvy.

2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření s cílem učinit trestným jakýkoli úmyslný pokus spáchat trestný čin podle této úmluvy. .

3. Každá strana si vyhrazuje právo neuplatnit zcela nebo jen zčásti ustanovení odstavce 2 na trestné činy podle článku 20 odstavce 1 b), d), e) a f) a článku 21, odstavce 1 ,c), článku 22 a článku 23.

Článek 25 – *Soudní pravomoc*

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k určení soudní pravomoci ve vztahu k trestným činům podle této úmluvy, pokud byl trestný čin spáchán:

- a) na území této smluvní strany; nebo
- b) na palubě lodi plující pod vlajkou této smluvní strany;
- c) na palubě letadla registrovaného podle práva této smluvní strany; nebo
- d) občanem této smluvní strany; nebo
- e) osobou, která má obvyklé bydliště na území smluvní strany.

2. Každá strana se zavazuje usilovat o přijetí legislativních nebo jiných nezbytných opatření k určení soudní příslušnosti u trestných podle této úmluvy, pokud je trestný čin spáchán na občanovi nebo osobě mající obvykle trvalé bydliště na území smluvní strany.

3. Každá strana může při podpisu nebo uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení či přistoupení, nebo v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy upřesnit, že si vyhrazuje právo nevyužít nebo využít pouze ve zvláštních případech pravidla soudní pravomoci stanovená v odstavci 1 ,e) tohoto článku.

4. Pro stíhání trestných činů podle článků 18, 19, 20, odstavec 1 a) a článku 21 odstavec 1 a) a b) této úmluvy, se každá strana zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby její soudní pravomoc podle odstavce 1 d) nebyla podmíněna skutečností, že jsou tyto činy trestné také v místě, kde byly spáchány.

5. Každá strana může při podpisu nebo uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení či přistoupení, nebo v prohlášení zaslaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že si vyhrazuje právo omezit použití odstavce 4 tohoto článku, pokud se jedná o trestné činy podle článku 18, odstavec b), druhá a třetí odrážka, na případy, kdy má osoba obvyklé bydliště na území této smluvní strany.

6. Pro stíhání trestných činů podle článků 18,19, 20 odstavce 1 a) a článku 21 této úmluvy, se každá strana zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby stanovení její soudní pravomoci podle odstavce 1 d) a e) nebylo podmíněno tím, že stíhání předcházela žaloba oběti nebo oznámení státu, ve kterém byly trestné činy spáchány.

7. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k určení své soudní pravomoci ve vztahu k trestným činům podle této úmluvy, pokud se pachatel nachází na území této smluvní strany a tato ho nevydá druhé smluvní straně pouze z důvodu jeho / její státní příslušnosti.

8. Pokud více než jedna strana požaduje soudní pravomoc ve vztahu k trestným činům podle této úmluvy, dotčené strany budou, je-to potřebné, konzultovat tuto otázku s cílem zvolení nejvhodnější soudní pravomoci pro stíhání trestných činů.

9. Aniž jsou dotčena obecná pravidla mezinárodního práva, tato úmluva nevylučuje trestněprávní soudní pravomoc strany v souladu s jejími vnitrostátními právními předpisy..

Článek 26 - Odpovědnost právnických osob

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnické osoby mohly být činěny odpovědnými za trestné činy podle této úmluvy, spáchané v jejich prospěch fyzickou osobou jednající samostatně nebo jako člen orgánu dané právnické osoby, která v rámci této právnické osoby působí ve vedoucím postavení na základě:

- a) plné moci k zastupování této právnické osoby;
- b) pravomoci činit rozhodnutí jménem této právnické osoby;
- c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.

2. Kromě případů uvedených v odstavci 1 každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby právnickou osobu bylo možno činit odpovědnou v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany fyzické osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání trestných činů uvedených v této úmluvě fyzickou osobou činnou pro právnickou osobu a v její prospěch .

3. Podle právních zásad strany může být odpovědnost právní osoby trestní, civilní nebo správní.

4. Tato odpovědnost musí být stanovena, aniž by byla dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které se dopustily trestného činu.

Článek 27 – Sankce a opatření

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby za spáchání trestných činů uvedených v této úmluvě bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující sankce, s ohledem k závažnosti trestných činů. Tyto sankce musí zahrnovat i tresty, včetně trestu odnětí svobody, který může být důvodem k vyhoštění.

2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby za spáchání trestných činů uvedených v článku 26 bylo možné uložit účinné, přiměřené a

odrazující sankce, které zahrnují peněžní pokuty trestněprávní nebo jiné povahy, a mohou zahrnovat i jiné sankce, například:

- a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory;
- b) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti;
- c) uložení soudního dohledu;
- d) zrušení rozhodnutím soudu.

3. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k:

a) umožnění zajištění a zabavení:

- majetku, dokumentů a dalších materiálních prostředků použitých ke spáchání trestných činů podle této úmluvy nebo k usnadnění jejich spáchání;
- předmětů získaných takovými trestnými činy nebo zajištění a zabavení majetku, jehož hodnota odpovídá těmto předmětům;

b) umožnění dočasného nebo trvalého uzavření provozoven použitých ke spáchání trestných činů podle této úmluvy, aniž by byla dotčena práva třetích osob v dobré víře, nebo dočasnému či trvalému zákazu pachatelům těchto trestných činů ve výkonu zaměstnání nebo dobrovolné činnosti v oboru, kde přicházejí do styku s dětmi, v rámci jejichž výkonu byly trestné činy spáchány.

4. Každá strana může přijmout další nezbytná opatření vůči pachatelům trestných činů, jako např. zbavení rodičovských práv, monitorování a dohled odsouzených osob.

5. Každá strana může stanovit, že předměty získané trestnými činy nebo zkonfiskovaný majetek podle tohoto článku mohou být převedeny do speciálního fondu určeného k financování programů prevence a pomoci obětem trestných činů podle této úmluvy.

Článek 28 – Přitěžující okolnosti

Každá se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby následující skutečnosti, pokud již nejsou zahrnuty do skutkové podstaty trestného činu,, mohly být podle příslušných ustanovení vnitrostátního práva brány v úvahu jako přitěžující okolnosti při ukládání trestů u trestných činů podle této úmluvy:

- a) trestným činem, došlo k vážnému fyzickému nebo psychickému poškození oběti;
- b) trestnému činu předcházelo nebo byl provázen mučením nebo hrubým násilím;
- c) trestný čin byl spáchán na zvláště zranitelné oběti;
- d) trestný čin byl spáchán členem rodiny, osobou, která žije s dítětem v jedné domácnosti, nebo osobou, která zneužila svého postavení;
- f) trestný čin byl spáchán v rámci organizovaného zločinu;
- g) pachatel byl již odsouzen za skutky téže povahy.

Článek 29 – Předěšlé odsouzení

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby v rámci uložení trestu byly zohledněny konečné odsuzující rozsudky, pokud jde o stanovení trestu, vydané druhou smluvní stranou za trestné činy podle této úmluvy.

Hlava VII - Vyšetřování, trestní stíhání a procesní právo

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu , aby vyšetřování a trestní řízení probíhalo v nejlepším zájmu dítěte a s respektem k jeho právům.
2. Každá strana se zavazuje přijmout ochranný přístup k oběťm, zajišťující, aby vyšetřování a trestní řízení nezhoršilo trauma utrpěné dítětem a při trestně právním stíhání byla v případě potřeby poskytnuta pomoc.
3. Každá strana se zavazuje zajistit , aby vyšetřování a trestní stíhání probíhaly jako přednostní řízení bez jakéhokoliv neodůvodněného zdržení.
4. Každá strana se zavazuje zajistit, aby opatřeními přijatými podle této hlavy nebylo dotčeno právo na obhajobu a požadavek na spravedlivý a nestranný proces podle článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
5. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření v souladu se základními zásadami vnitrostátního práva, která:

zaručí účinné vyšetřování a trestní stíhání trestných činů podle této úmluvy, umožňující, je-li to potřeba, tajné operace;

- umožní, aby útvary nebo služby odpovědné za vyšetřování identifikovali oběti trestných činů podle článku 20, zejména použitím analýzy materiálů dětské pornografie, jako např. fotografií, audiovizuálních nahrávek, přístupným, šířeným a předávaným komunikačními a informačními technologiemi.

Článek 31 – Obecná opatření ochrany

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k ochraně práv a zájmu obětí, včetně jejich zvláštních práv jako svědků , ve všech fázích vyšetřování a trestního stíhání, zejména:
 - a) informováním o jejich právech a službách, které mají k dispozici, vyjma případů, kdy si nepřejí dostávat takové informace, o odpovědích na jejich stížnosti, bodech obžaloby, o obecném průběhu vyšetřování nebo procesu a jejich roli v rámci procesu i o výsledcích řízení v jejich věci;
 - b) zajištěním toho, aby alespoň v případech, kdy by oběti a jejich rodiny mohly být v nebezpečí, byly tyto informovány, zdali stíhaná nebo odsouzená osoba byla částečně nebo úplně osvobozena;
 - c) poskytnutím jim v rámci pravidel vnitrostátního práva možnost být vyslyšen, předložit důkazní prostředky a zvolit formu vyjádření jejich vyjádření, potřeb a názorů, a to přímo nebo prostřednictvím prostředníka, a zvážit je;
 - d) poskytnutím jim odpovídající pomoci, aby jejich práva a zájmy byly náležitě zajištěny a zohledněny;
 - e) ochranou jejich soukromí, totožnosti a podoby a přijmutím opatření dle vnitrostátního práva, aby se předešlo veřejnému šíření informací, které by mohly vést k jejich identifikaci;
 - f) zajištěním bezpečnosti obětí, jejich rodin a jejich svědků před nebezpečím zavraždění, represí a opakované viktimizace obětí;

g) zajištěním , aby se oběti a pachatele trestných činů nedostali do přímého kontaktu ve vyšetřovacích služebnách a soudních místnostech, vyjma případů, kdy odpovědné orgány rozhodly opačně v nejlepším zájmu dítěte, nebo pokud takový kontakt je potřebný z hlediska potřeb vyšetřování nebo procesu.

2. Každá strana se zavazuje zajistit obětem od prvního kontaktu s odpovědnými orgány přístup k informacím o odpovídajícím soudním a správním postupu.
3. Každá strana zajišťuje v případě oprávněné potřeby bezplatný přístup oběti k právní pomoci, v případě, že oběť může mít statut účastníka trestního řízení.
4. Každá strana se zavazuje zajistit možnost, aby soudní orgán mohl stanovit zvláštního zástupce pro oběť, v případě že podle vnitrostátního práva může tato mít statut účastníka trestního řízení a držitelé rodičovských práv nemohou dítě z důvodu střetu zájmů zastupovat.
5. Každá strana se zavazuje zajistit prostřednictvím legislativních nebo jiných opatření a za podmínek stanovených vnitrostátním právem možnost, aby skupiny, nadace, asociace, vládní a nevládní organizací poskytly pomoc a/nebo podpořily oběti, vyjádří-li tyto s tím souhlas, v rámci trestního řízení týkajícího se trestných činů podle této úmluvy.
6. Každá strana se zavazuje zajistit, aby informace předávané oběti podle ustanovení tohoto článku byly předávány způsobem zohledňujícím věk, úroveň zralosti a jazyk, kterému tyto rozumí.

Článek 32 – Zahájení řízení

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k zajištění toho, aby vyšetřování nebo stíhání trestných činů podle této úmluvy nebylo podmíněno oznámením nebo obviněním ze strany oběti, a aby se v trestním řízení mohlo pokračovat i tehdy, pokud oběť svou výpověď stáhla.

Článek 33 – Promlčení

Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby promlčení lhůta pro zahájení trestního řízení stanoveného podle článků 18, 19 odstavce 1 a) a b) a článku 21 odstavce 1 .a) a b) trvala dostatečně dlouhou dobu, tak aby bylo možné zahájit řízení poté, co oběť dosáhla zletilosti, přičemž bude délka této doby úměrná závažnost příslušného trestného činu.

Článek 34 – Vyšetřování

1. Každá strana se zavazuje přijmout nezbytná opatření, aby zajistila, že osoby, útvary a služby odpovědné za vyšetřování budou specializovány na boj proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí anebo jsou tyto osoby odpovídajícím způsobem vyškoleny. Tyto útvary a služby musí mít k dispozici odpovídající finanční zdroje.
2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby nejistota v případě stanovení skutečného věku oběti nebránila zahájení trestního vyšetřování.

Článek 35 – Výslech dítěte

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná , aby

- a) výslechy dětí proběhly bez zbytečného prodlení poté, co byly skutečnosti oznámeny příslušným orgánům;
- b) v případě potřeby výslechy dětí proběhly v prostorách určených nebo upravených k tomuto účelu;
- c) byly výslechy dětí prováděny odborníky vyškolenými k tomuto účelu;
- d) v případě potřeby a pokud je to možné, vedly všechny výslechy dětí tytéž osoby;
- e) byl počet výslechů co nejnižší a výslechy byly prováděny pouze tehdy, pokud je to naprosto nezbytné pro účely trestního řízení;
- f) mohlo být dítě doprovázeno svým právním zástupcem nebo případně dospělou osobou podle svého výběru, vyjma případů, kdy v souvislosti s touto osobou bylo přijato odůvodněné rozhodnutí v opačném smyslu.

2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby mohly být všechny výslechy oběti nebo případně dítěte, které vystupuje jako svědek, zaznamenány na video, a aby tyto videozáznamy mohly být v souladu s pravidly jejího vnitrostátního práva přijímány jako důkazy při soudním řízení.

3. V případě nejistoty o věku oběti a lze se důvodně domnívat, že se jedná o dítě, použijí se opatření podle ustanovení odstavců 1 a 2, než bude její věk prověřen a potvrzen.

Článek 36 – Soudní řízení

1. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření , s ohledem na pravidla, kterými se řídí nezávislost soudců,, aby vzdělávání týkající se práv dítěte, sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí bylo dostupné pro všechny osoby činné v řízení, zejména soudce, státní zástupce a advokáty.

2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření, v souladu s pravidly vnitrostátního práva k tomu, aby:

- a) soudce mohl nařídit, aby výslech proběhl s vyloučením veřejnosti;
- b) výslech oběti mohl proběhnout v soudní místnosti, aniž by tato byla přítomna, především s využitím vhodných komunikačních technologií.

Hlava VIII – Záznam a uchování údajů

Článek 37 – Záznam a uchování národních údajů o odsouzených sexuálních delikventech

1. Za účelem prevence a stíhání trestných činů naplňujících skutkové podstaty podle této úmluvy, každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření pro sběr a uchování dat, podle příslušných ustanovení o ochraně osobních údajů a odpovídajících pravidel a záruk uvedených v právních předpisech daného státu, údajů o totožnosti a genetickém profilu (DNA) ohledně osob odsouzených za trestné činy podle této úmluvy.

2. Každá strana při podpisu nebo při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení či přistoupení sdělí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy jméno, adresu centrálního vnitrostátního orgánu odpovědného ve věcech uvedených v odstavci 1.

3. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření, aby informace uvedené v odstavci 1 mohly být předány kompetentním orgánům druhé strany, v souladu s podmínkami stanovených vnitrostátními právními předpisy a příslušnými mezinárodními instrumenty.

Hlava IX – Mezinárodní spolupráce

Článek 38 – Obecné zásady a opatření mezinárodní spolupráce

1. Všechny strany se zavazují vzájemně spolupracovat, v souladu s ustanoveními této úmluvy při použití příslušných použitelných mezinárodních a regionálních instrumentů, pravidlech založených na jednotných nebo recipročních úpravách právních předpisech a vnitrostátního práva, v co největším rozsahu, za účelem:

- a) předcházet a bojovat proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí;
- b) chránit oběti a pomáhat jim;
- c) vést vyšetřování nebo řízení týkající se trestných činů podle této úmluvy.

2. Každá strana se zavazuje přijmout legislativní nebo jiná nezbytná opatření k tomu, aby oběti trestných činů podle této úmluvy a spáchaných na území jiné strany, než ve straně bydliště, mohli podávat stížnost u odpovědných orgánů státu bydliště.

3. Pokud strana, která váže vzájemnou pomoc ve věcech trestních nebo vyhoštění na existenci uzavřené smlouvy, obdrží žádost o vzájemnou pomoc nebo vyhoštění od strany, se kterou neuzavřela obdobnou smlouvu, tato strana může pokládat tuto úmluvu za právní základ pro vzájemnou pomoc ve věcech trestních nebo pro vyhoštění ve věcech trestných činů podle této úmluvy.

4. Každá strana se zavazuje prosazovat zařazení prevence a boje proti sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí do programů rozvojové pomoci třetím zemím

Hlava X – Kontrolní mechanismy

Článek 39 – Výbor stran

1. Výbor stran se skládá ze zástupců stran úmluvy.

2. Výbor stran svolává generální tajemník Rady Evropy. První schůzka výboru se musí konat do roka od vstupu v platnost této úmluvy, od data podpisu jejího desátého signatáře. Následně se pak bude konat na základě žádosti třetiny stran nebo generálního tajemníka.

3. Výbor stran přijme svůj Jednací řád.

Článek 40 – Ostatní zástupci

1. Parlamentní shromáždění Rady Evropy, komisař pro lidská práva, Evropský výbor pro trestní problematiku (CDPC) a další příslušné mezivládní výbory Rady Evropy určí zástupce Výboru stran.

2. Výbor ministrů může vyzvat další orgány Rady Evropy, aby na základě konzultací s Výborem stran určily dalšího jeho zástupce.

3. Zástupci občanské společnosti a zejména zástupci nevládních organizací mohou být přijati jako pozorovatelé Výboru stran postupem stanoveným příslušnými pravidly Rady Evropy.

4. Zástupci určení se podle výše uvedených odstavců 1 až 3 se účastní na schůzích Výboru stran bez volebního práva.

Článek 41 – Funkce Výboru stran

1. Úkolem Výboru stran je dbát na implementaci této úmluvy. Jednací řád Výboru stran určí proces vyhodnocování implementace této úmluvy.

2. Úkolem Výboru stran je usnadňovat sběr, analýzu a výměnu informací, zkušeností a příkladů dobré praxe mezi státy s cílem zvýšit jejich schopnost předcházet sexuálnímu vykořisťování a pohlavnímu zneužívání dětí a bojovat proti němu.

3. Úkolem Výboru stran je též, pokud je to potřebné:

- a) usnadňovat účinné využití a implementaci této úmluvy, včetně identifikace problémů v této oblasti a účinků prohlášení nebo výhrad učiněných podle této úmluvy;
- b) vyjádřit názor na otázky týkající se použití této úmluvy a usnadňovat výměnu informací o významném právním, politickém nebo technickém rozvoji.

4. Výboru stran ve výkonu funkcí vyplývajících z tohoto článku poskytne pomoc Sekretariát Rady Evropy.

5. Evropský výbor pro trestní problematiku (CDPC) musí být pravidelně informován o činnostech uvedených v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku.

Hlava XI – Vztahy k dalším mezinárodním instrumentům

Článek 42 – Vztah k Úmluvě OSN o právech dítěte a jejímu Opčnímu protokolu týkajícímu se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie

Touto úmluvou nejsou dotčeny práva a povinnosti vyplývající z ustanovení Úmluvy OSN o právech dítěte a jejího Opčního protokolu týkajícího se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie; jejím cílem je posílit ochranu založenou na těchto instrumentech a rozvíjet a doplnit normy v nich obsažené.

Článek 43 – Vztah k jiným mezinárodním instrumentům

1. Touto úmluvou nejsou dotčeny práva a povinnosti vyplývající z ustanovení ostatních mezinárodních instrumentů, jejichž jsou strany této úmluvy stranami nebo se jimi stanou, jež

obsahují ustanovení o oblastech upravených touto úmluvou, a které zajišťují větší ochranu a pomoc dětským obětem sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání.

2. S cílem doplnit nebo posílit ustanovení této úmluvy nebo usnadnit použití zásad zakotvených touto úmluvou, mohou strany úmluvy mezi sebou uzavřít dvoustranné nebo vícestranné smlouvy o otázkách upravených touto úmluvou.

3. Strany, které jsou členy Evropské unie, uplatňují při svých vzájemných vztazích pravidla Evropského Společenství a Evropské unie, pokud pro dotčený zvláštní předmět existují pravidla Evropského Společenství nebo Evropské unie, aniž by byl dotčen cíl a účel této úmluvy, a aniž by bylo dotčeno její plné uplatnění ostatními stranami.

Hlava XII – Změny úmluvy

Článek 44 – Změny

1. Veškeré návrhy změn úmluvy navržené stranou musí být sděleny generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a jím předány členským státům Rady Evropy, signatářům, ostatním státům-stranám úmluvy, Evropskému Společenství, ostatním státům, které byly přizvány k podpisu této úmluvy v souladu s ustanovením článku 45 odstavce 1, a všem státům přizvaným přistoupit k této úmluvě podle ustanovení článku 46 odstavce 1.

2. Veškeré změny úmluvy navržené stranou úmluvy musí být sděleny Evropskému výboru pro trestní problematiku (CDPC), který předá stanovisko k těmto návrhům Výboru ministrů.

3. Výbor ministrů přezkoumá navrhované změny a stanovisko doručené CDPC a po konzultacích s členskými státy, které nejsou stranami této úmluvy, může změny úmluvy přijmout..

4. Text změn přijatých Výborem ministrů podle odstavce 3 tohoto článku bude postoupen stranám ke sdělení jejich souhlasu.

5. Veškeré změny přijaté podle odstavce 3 tohoto článku vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty jednoho měsíce po datu, kdy všechny strany informovaly generálního tajemníka o souhlasu s návrhem změn.

Hlava XIII – Závěrečná ustanovení

Článek 45 – Podpis a vstup v platnost

1. Tato smlouva je otevřena k podpisu členským státům Rady Evropy, nečlenským státům, které se podílely na vypracování této úmluvy a Evropskému společenství.

2. Tato úmluva se předkládá k ratifikaci, přijetí či schválení. Ratifikační listina, listiny o přijetí či schválení jsou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

3. Tato úmluva vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců po datu, ke kterému 5 signatářů, z nichž alespoň 3 jsou členské státy Rady Evropy, vyjádřili souhlas být vázáni touto úmluvou podle ustanovení předcházejícího odstavce.

4. Ve vztahu ke státu uvedeném v odstavci 1 anebo Evropskému společenství, jenž následně vyjádří souhlas být vázán úmluvou, , úmluva vstoupí v platnost prvním dnem měsíce následujícího po uplynutí lhůty tří měsíců po datu uložení ratifikační listiny, listin o přijetí či schválení.

Článek 46 – Přistoupení k úmluvě

1. Po vstupu této úmluvy v platnost může Výbor ministrů, po konzultacích se stranami úmluvy a obdržení jejich jednomyslného souhlasu, vyzvat kterýkoli nečlenský stát Rady Evropy, který se nepodílel na vypracování této úmluvy, aby přistoupil k této úmluvě, a to na základě rozhodnutí přijatého většinou stanovenou v článku 20 d) Statutu Rady Evropy, formou jednomyslného hlasování zástupců smluvních států oprávněných zasedat ve Výboru ministrů.

2. Ve vztahu ke každému přistupujícímu státu vstupuje úmluva v platnost prvním dnem měsíce, který následuje po uplynutí tří měsíců od data uložení listiny o přistoupení u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 47 – Územní působnost

1. Každý stát nebo Evropské společenství může při podpisu nebo při uložení své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení či přistoupení vymezit území, na které / která se tato úmluva vztahuje.

2. Každá strana může poté kdykoli formou prohlášení adresovaném generálnímu tajemníkovi Rady Evropy rozšířit působnost této úmluvy na jakékoli další území vymezené v tomto prohlášení, jehož mezinárodní vztahy zastřešuje nebo jménem kterého může uzavírat závazky.

Ve vztahu k tomuto území, úmluva vstoupí v platnost prvním dnem měsíce, který následuje po uplynutí tří měsíců od data doručení tohoto prohlášení generálnímu tajemníkovi.

3. Každé prohlášení uskutečněné podle předcházejících dvou odstavců může být pro každé území, které je v tomto prohlášení uvedeno, odvoláno oznámením generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání prohlášení nabude účinku prvním dnem měsíce, který následuje po uplynutí tří měsíců od data doručení tohoto oznámení generálnímu tajemníkovi.

Článek 48 - Výhrady

K ustanovením této úmluvy nemohou být přijaty žádné výhrady, vyjímaje těch, které jsou výslovně stanoveny. Kterákoli výhrada může být kdykoli odvolána..

Článek 49 – Vypovězení

Každá strana může kdykoli vypovědět tuto úmluvu oznámením zaslaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

Toto vypovězení nabývá účinku prvním dnem měsíce, který následuje po uplynutí tří měsíců od data doručení tohoto oznámení generálnímu tajemníkovi.

Článek 50 – Oznámení

1. Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady Evropy, všem signářským státům, všem smluvním státům, Evropskému společenství a každému státu, který byl přizván k podpisu této úmluvy podle ustanovení článku 45, a každému státu, který byl přizván k přistoupení k této úmluvě podle ustanovení článku 46:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přistoupení v souladu s články 45 a 46;
- c) každé datum vstupu této úmluvy v platnost v souladu s články 45 a 46;
- d) každou změnu přijatou podle článku 44 a datum vstupu v platnost této změny;
- e) každou výhradu podle článku 48;

- f) každé vypovězení podle ustanovení článku 49;
- g) každý další akt, oznámení nebo sdělení týkající se této úmluvy.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k této úmluvě své podpisy.

V Lanzarote, dne 25. října 2007, ve vyhotoveních v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění jsou stejně závazná, a v jednom vyhotovení, které je uloženo v archivech Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy zašle jejich ověřené opisy každému členskému státu Rady Evropy, nečlenskému státu, které se podílely na vypracování této úmluvy, Evropskému společenství a každému státu, který bude vyzván, aby přistoupil k této úmluvě.